

Abstrakt

Práce se věnuje aktuálnímu tématu kognitivních deficitů u osob se schizofrenií. Blíže představuje subjektivní hledisko nemocných, prožívání deficitů v kognitivní oblasti. Vlastní text práce je obvyklým způsobem rozčleněn na teoretickou a empirickou část.

Teoretická část se zabývá specifiky kognitivních funkcí a jejich deficitů u pacientů se schizofrenií. Blíže se zaměřuje na subjektivní pohled jedince, prožívání postižení, které vyplývá z narušených kognitivních funkcí. Sleduje také dopad potíží v kognitivních oblastech na život jedince. V práci jsou představeny nástroje, které měří kognitivní funkce. Velký prostor je věnován sebehodnotícímu nástroji Frankfurtský dotazník potíží (FBF, FCQ), jeho vzniku, popisu a psychometrickým vlastnostem.

Empirická část je věnována využití českého překladu Frankfurtského dotazníku potíží v praxi. Na vzorku 53 jedinců s diagnózou F20.0 a 53 jedinců bez psychiatrické diagnózy byly zkoumány psychometrické kvality dotazníku (diskriminační validita, Cronbachovo alfa, test-retest reliabilita). U pacientů s F20.0 byl dále zkoumán vliv počtu hospitalizací a vliv absolvované léčby ve stacionáři pro psychotické pacienty na jejich subjektivně prožívané potíže. Sledována byla také souvislost mezi vnímanými kognitivními poruchami a zdravotním stavem, měřeným nástrojem HoNOS. Zjištěná data byla porovnána se zahraničními výzkumy.

Výsledky ukazují, že FBF je dostatečně validní a reliabilní metoda, která odlišuje zdravé osoby od osob s diagnózou schizofrenie. Závislost mezi počtem prodělaných hospitalizací a vnímanými kognitivními poruchami nebyla prokázána. Byly však prokázány signifikantní pozitivní korelace mezi vnímanými kognitivními potížemi a vnímaným zdravotním stavem. Osoby, které vnímají více potíží v kognitivní oblasti, pociťují výrazněji symptomy, jako jsou halucinace, bludy a skleslá nálada. Dále pociťují větší problémy s pamětí a orientací, tělesné potíže a potíže v sociální oblasti. Výsledky také naznačují snížení množství prožívaných kognitivních potíží po absolvování psychotherapeutického programu denního stacionáře na Klinice ESET.